

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suauis Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt XIX. Quae Suauis alieno nomine hisce Decretis opponat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11642

suos aliquem Principem antiquariorum industria iam extinctum re-
 censet, quod repertum exquisitissimum est: sed quatenus alia lon-
 gè abstrusior longèque splendidior ipsius generatio ius illi tribuit ad
 beatam immortalitatem; ei que agnoscendum proponit, ceu Pa-
 rentem suum, supremum quemdam Principem, semper viuentem,
 semper regnantem.

1547.

CAPVT XIX.

Quæ Suauis alieno nomine hisce Decretis opponat.

- S**Vauis, quò se leuius edoctum detegit eorum quæ ibi contige-
 runt in his conficiendis Decretis, eò exactius se conscium ven-
 ditat eorum, quæ de illis iam promulgatis homines opinati
 sunt: imitatus in eo Bonartorum, qui voluit, vti simulacrum à se
 confectum, ad breue saltem tempus veteris alicuius sculptoris opus
 crederetur; sed cum hoc discrimine, quòd ille suæ artis miracula
 alteri assignauit, Suauis sui lioris abortus alteri appingit. Dicit,
 Episcopos in Aula Romana degentes, iamdiu sollicitos de futuro
 suas apud Sedes mansionis Decreto, post ipsum editum tranquillo
 fuisse animo, pro certo habentes, nihil amplius inde effectum iri
 supra antea facta Pontificum Decreta. Quænam istos sollicitudo prius
 agitabat, quæ per eum euentum in tranquillitatem abiret? Num
 prius fortè verebantur, ne Deus ob signatis publicè tabulis, suam
 omnem potentiam vadem faceret ad Episcopos in ipsorum Ecclesiis
 vincendos, aut ad eosdem per immixtas Angelorum legiones ibi-
 dem carceri mancipandos? Quidnam aliud à Concilio pertimesce-
 rent, præter leges, pœnas, pœnarumque exactores; quod totum in
 Decreto continebatur? Antiqui Canones diu quidem valere; post-
 eà, æquè ac cuncta humana, debilitati. Non tamen quòd vetus pa-
 rtes corruerit, frustra nouus erigitur, tametsi processu temporis
 idem collapsurus, nouæ iterum restorationis indigeret.
- A**mplificat deinde deploratam à minoribus Aulicis miseriam,
 qui coacti degere apud inferiores Ecclesias, Romæ impetratas, post
 diuturnos labores ærumnosam relegationem pro præmio recipe-
 rent. Sed hinc palàm fit, obsequiis præstantioribus auctiora præmia
 deberi, cuiusmodi sunt Sacerdotia mansionis immunia, quæ Sua-
 uis adeò detestatur.
- A**b Romanorum affectibus, ad Germanorum censuras progred-
 ditur. Ac primò quidem refert, Fidei Decreta fuisse visa de rebus
 subtilissimis & obscurissimis, cum in eo versarentur: *An quod primum*
obiici-

1547. *obiicitur voluntati, operetur in ea, an ipsa in illo, an utrumque simul agat & patiatur.* Næ iste vel quantum despiciebat, tantum ignorabat philosophiam; vel studebat, perinde ac ij qui cum cacodemone colligantur, noctem in meridie diffundere. Quis unquam, qui vestigium in Lycæo semel impresserit, ignoret, ab eo, quod cuique obiicitur, operationem inchoati in facultate ad appetendum nata, per obiectæ rei notitiam, excitatis ibi quibusdam motibus inefficacibus, & non deliberantis consilij, quos, si secundum physicam rationem loquamur, animus ipse simul efficit ac patitur; quo pacto quælibet res vivens se habet in suis motibus vitalibus, qui omnes & ab ipsa procedunt, & in ea resident, quippe in materia subiecta: sed eorumdem motuum ab anima procedentium absque deliberatione rationis, eadem anima solum est causa patiens, secundum moralem considerationem; quoniam ipsi non imputantur, perinde ac si ab ea non essent profecti, quippe quæ à re obiecta ad eos excitandos compellitur. Quis pariter nesciat, post hos motus, haud libere editos atque inefficaces, sequi voluntatem efficacem ac deliberatam, quæ est in arbitrij potestate: adeoque ab eo, tamquam à causa effectrice, progigni etiam secundum moralem considerationem, eademque laudi aut vituperationi verti ex communi hominum sensu. Quibusnam tenebricosis mysteriis eas pellucidas definitiones studet Suavis inficere! Quàm ineptæ similitudines ab eccentricis & epicyclis petite: quas hic non recenseo, ne meos erga lectores putidum imiter morem, in Galateo, hoc est, in Italico Ioannis Calæ de Urbanorum moribus tractatu, reprehensum, hominis inurbanus, qui admotâ alterius naribus herbâ foetidâ odiosè vrget: *olfacta sedes tetræ odorem.*

Enumerat postea distinctius ea quæ Grammatici, Theologi, Historiæ Ecclesiasticæ periti, ac Politici opposuere. Satis quidem illi fuisset à Grammaticis castigationibus se abstinere: nec enim pudendum erat, parum se cum Latinam tum Italicam linguam calle-
re, quod ipsius Opera patefaciunt, & ex parte eius Vitæ scriptor, an encomiastes, non dissimulat; cum ipse huiusce peritiæ loco, nobiliori esset præditus literaturâ: at pudendum sanè est, illius, quam ignorabat, sibi iudicium arrogare; in eo quippe ridiculi in scena comica Pædagogi partes agit, audentque læsæ Grammaticæ insimulare viros omni doctrinæ genere excultissimos, qui tunc Romam ac Tridentum conuenerant; in quarum urbium altera Decreta forma-

Narrat, Grammaticos irrifisse eam Capitis quinti formulam, in
qui,

qua, ubi sermo est de voluntate, quâ Diuinæ inspirationi homo consensit, dicitur: *Ita ut neque homo ipse nihil omnino agat*: id verò, quia ea formula duas negationes continet, quæ ob interiectam particulam *omnino*, nequeunt in vnam affirmationem resolui. Certè, si res ita se habet, ipse quoque in Grammaticam peccauit, cum eam Italicè ita reddidi: *Tal che ne l'huomo rimanga a fatto senza far nulla*.

6 Enimuerò ab eo quaesierim: Verumne sit Dialecticorum effatum, Cuilibet dicto alterum contradictum opponi posse. Vbi ille in mei gratiam id concesserit, rogarem, vt me doceret, quodnam contradictum opponatur huic dicto, quod volebat Synodus in Luthero damnare, *Homo Diuinam inspirationem recipiens, nihil omnino agit*; nisi illud, quo vitur Decretum ex omnibus Dialecticorum legibus; illud inquam, quod particulam negantem Lutheranae affirmationi prapponit. Deinde videamus, an huiusce rei exempla suppetant apud scriptorem aliquem, à Grammaticis minimè aspernandum. An fortè huiusmodi Marcus Tullius? Ita quidem putauerim. Hic verò in Dialogo de claris Oratoribus hanc vsurpat loquendi formulam: *Neque Sulpitio, neque Cotta dicere possumus, neque cuiquam bono Oratori, rem ullam ex illis quinque partibus planè atque omnino defuisse*. En tibi duas negationes, alteram *neque*, alteram *defuisse*, & pariter *omnino*, imò etiam illi additum *planè*.

7 At quoniam Suauis, vt in Philosophia spernit Aristotelem, perinde posset ad eos accedere, qui Ciceronem in Grammatica criminantur; nolo mihi auctoritas satis sit, nisi rationem in promptu habeam: neque mihi indecorum existimauero ea de arte differere, de qua Philosophorum Princeps haud se duxit indignum duos libros^a conscribere; & ^b maximum inter Patres, accuratum libellum condere. Quam vim obtinet vox illa *omnino*, & vox *planè* prope negationem? Eam sanè vim obtinet, quam ostendemus. Quod minimum est, prout Iurisperiti obseruant, habetur pro nihilo in communi hominum sermone; vt proinde qui minimum habet, nihil habere dicatur; qui minimum agit, dicatur nihil agere. Nec huiusmodi enuntiationes ceu mendaces, falsæ damnantur. At cum adicitur ea particula *omnino*, declaratur, negationem adiunctam per latiore significationem minimè accipiendam, quasi eius veritas minutius aliquid rei negatæ secum admittat; sed per significationem propriam ac pressam, quæ omnem qualemcumque gradum atque atomum ipsius excludat. Vnde, tametsi id quod in sua iustificatione agit homo, nihil dici posset, præ eo, quod in illa Deus efficit, quâ ratione dixit Psaltes: *Et ego tamquam nihilum ante te*; haud tamen

^a Peri hermenias.
^b S. Augustinus.

1547.

tamen dici potest, esse *nihil omnino*: quemadmodum homo non est reuera *nihil omnino* coram Deo. Num alicui volupe sit, vt, quò Suauis plenius gratificemur, eam negantem enuntiationem in affirmantem resoluamus; quod ille fieri non posse obiecitabat? Resolutam accipe: *Homo inspirationem recipiens, rem aliquam saltem minimam efficit.* Parique verborum ambitu memoratum Tullij dictum ad æqualem affirmationem ita redigi potest: Quicumque bonus Orator, obtinuit in aliquo saltem minimo gradu quamlibet ex illis quinque partibus recensitis.

Iam verò ad Theologorum censuras pergamus. Opponebant hi, si Suauis credimus; Positâ definitione, quòd homo possit inspirationi Diuinæ dissentire, haud ampliùs Ecclesiæ licere vsum publicæ veterisque precatationis, *Ad te nostras etiam rebelles compelle proprias voluntates.* At ego istos interrogassem, Num diues ille Euangelicus, qui fecit cœnam magnam, & acceptâ à priùs inuitatis repulsâ, seruum iussit per vicos & plateas cæcos & claudos querere, & adiecit: *Compelle eos intrare*: num hic, inquam, per ea verba præcepit seruo, vt vim illis inferret, adeò vt nullo pacto dissentire illis integrum esset, suasque res peragere, quantumuis obstinatè id peruellent. Profectò nec ille seruus adeò pollere viribus dicitur, vt ad id tot homines cogeret; nec, quantumuis polleret, id eniti poterat extra metum pœnæ à Magistratu sibi infligendæ. Vox ergo illa, *compelle*, importabat, *eos inuites, exhortare, ita impellas, vt ipsi veniant, quamquam nec per se quidquam habeant, quo mereantur ad cœnam ingredi, nec oculis per se vti valeant ad cognoscendam, nec pedibus ad incundam viam.* In hanc sententiam vsurpat Ecclesiæ verbum *compelle*. Etenim cum accedere ad Deum, quædam sit actio voluntaria; cui dubium sit, vocem *compelle* non posse intelligi secundum propriam significationem, quâ inuita ac violenta actio significatur? cum homo, sicut acutè Augustinus obseruat, cetera omnia possit agere nolens, præterquam velle.

Addit, eos animaduertisse, haud ampliùs nobis licere cum Paulo dicere: *Ab homine non proficisci id quod vasa iræ à vasis Diuinæ misericordiæ separat; cum id quod separat, sit illud nonnihil omnino, hoc est, ex parte hominis.* At isti, si Theologi erant, quo pacto non obseruarunt, ante illud *nonnihil omnino*, adesse aliud quod separat? Vt rem vel minùs eruditè explicem, quibus Suauis studet arundines pilorum loco venditare, vtur Euangelij similitudine paulo antè prolatâ. Illi claudi atque cæci ad cœnam accedentes, proculdubio *nonnihil omnino* egerunt; etenim ipsi ingressi sunt, & non aliorum mani.

manibus sublati: verumtamen id quod eos ab aliis inuitatis secre-
 uir, non fuit illud *nonnihil omnino* ab ipsis præstitum, sed effica-
 cior ille modus inuitationis à Domino imperatus, & adhibitus
 à seruo erga illos. Ita se res habet, de qua agimus. Quis est qui se-
 cernit inuitatos ad Dei mensam accedentes, ab iis qui eam res-
 puent? Augustinus commonstrat: nimirum est ipse Deus, cum
 hominem vocat *quomodo scit ei congruere, vt vocantem non respuat*: quod
 per alias voces diceretur, *vt ipse efficiat illud nonnihil omnino*. Et hoc
 idem affirmatur ab alio Augustini asserto, quo vitur Concilium:
Voluit esse merita nostra, quæ sunt ipsius dona; nam illud ipsum non
omnino nihil, Dei beneficium est. Nec sanè sanctus Paulus, à Sua-
 ui nuper obiectus, exclusum voluit illud *non omnino nihil*, quando-
 quidem eadem Epistolâ ad eò sollicitè cohortatus est ethnicos ad Fi-
 dem conuersos, ne superbirent, neque ita se gererent, vt quem-
 admodum Deus Hebræos deseruerat, ita pariter nouam hanc sibi
 adoptatam familiam desereret; tot illius Epistolæ capitibus im-
 penis, vt ipsos ad honesta opera impelleret: & quando etiam ali-
 bi * Corinthios monet, *Ne Dei gratiam in vacuum recipiant*. Quæ co-
 hortationes ac monita fuissent inepta, nisi ij etiam ad quos habe-
 bantur, possent conari illud *non omnino nihil*.

* Epist. 1.
 cap. 6.

10 Ex his patet insuper imbecillitas alterius obiecti, quod refert
 Suauis, aduersus id quod habetur capite septimo; hoc est, *Vnicui-
 que dari iustitiæ mensuram secundum Dei beneplacitum, & propriam cuius-
 que recipientis dispositionem*; perinde quasi pars altera vera esse non
 possit, nisi falsa sit altera: & non intelligebant isti, vel, quò verius
 loquar, iste, posterioris partis veritatem potius cum prioris verita-
 te connecti. Etenim ipsa maior minorve hominis præparatio, Dei
 gratia est, quæ ex ipsius misericordia ac liberali voluntate distri-
 buitur. In quam sententiam Augustinus locutus dixit: * *Ipsa vita* * Epist. 105.
æterna etiam gratia nuncupatur, non ob aliud, nisi quia gratis datur;
nec idèò, quia meritis non datur, sed quia data sunt & ipsa merita, qui-
bus datur.

11 Nec minùs languet alia cauillatio, quòd hîc definiert Synodus,
 posse quemlibet hominem iustum Diuina præcepta seruare; & an-
 teà è contrario in secundæ Sessionis Decreto fuerit cunctos fideles
 cohortata, vt expiatis per confessionem peccatis, sumptoque Eu-
 charistiæ Sacramento, Diuina præcepta seruarent, quantum quîs-
 que possit: quæ limitatio fuisset, inquit, impia, si possunt ab-
 solutè seruare. Num Suauis duas hæc voces minime distingue-
 bat, *absolutè*, ac *perfectè*? Poterat vnusquisque præcepta abso-
 lutè

Pars I.

K k k k k

lutè

1547. lutè seruare, eadem seruare perfectè non poterat, videlicet contra omnem teporem, omnemque lapsum in veniales noxas; quod ne iusti quidem præstare possunt, sicuti Synodus in eodem capite declarat. Ac sanè aliud est dicere, *quantum quisque possit*, aliud esset dicere, *quæ, seu quoties quisque possit*: quo pacto dici oporteret, quando vel aliqua ex præceptis, vel aliquoties ea seruari non possent.

Gradum deinde facit Suauis ad Historiæ sacræ peritos, eorumque castigaciones ita colorat: A cunctis simul Conciliis tot articulos haud fuisse decretos, quot in hac vnica Sessione sunt definiti. In primis, haud animaduernerant isti, in qualibet disciplina pauca quidem esse principia, consecuciones verò plurimas; cum vnumquodque principium fecundum veluti semen sit innumerabilium deductionum: principia eorum quæ hîc agebantur, hoc est, gratiæ necessitatem, ac arbitrij libertatem, fuisse à veteribus Conciliis stabilita, ceu ab Arausicano, Valentino, ac Mileuitano, Prouincialibus is quidem, sed ab Ecclesia & Apostolica Sede comprobatis; atque eadem principia partim iterum confirmari, partim explicari per ipsorum legitimas consecuciones à Tridentino in ea Sessione, paucis additis articulis, qui non implicite saltem fuerint definiti per Synodos superiores. Præterea tot decisionum causa Luthero eiusque familia tribuenda, qui tot hæreses protulere; paria siquidem venenis pharmaca conficiantur oportet.

At quantæ desipientiæ ac vecordiæ est ludibrium illud, Bonam huiusce rei partem Aristoteli referendam; qui nisi studuisset causarum genera solerter distinguere, multa nobis Fidei dogmata defutura? Cur non idem verius affirmaretur de antiquioribus Conciliis, cuiusmodi fuerunt Ephesinum, Chalcedonense, & subsecuta, in quibus tam subtiliter actum, quo pacto inter se discerneretur hæ voces *substantia, personæ, seu hypostases*; quod à doctis illis Patribus effici neutiquam potuisset, nisi e Græcæ sapientiæ fontibus Philosophiam hausissent? Lustrentur Orationes celeberrimæ S. Gregorij Nazianzeni aduersus hæreses, de impenetrabili Trinitatis mysterio, quæ Orationes *Theologi* cognomentum in Ecclesia sunt illi promerita; & facile quisque deprehendet, quàm ille sapienter inter Oraacula Palæstinæ, documenta Stagiræ Athenarumque misceuerit. Quemadmodum, nisi Grammatica formas vniuersales ad exprimendos mentis conceptus nobis suppeditaret, nesciremus perfectò de rebus sacrosanctis loqui; ita nisi Aristoteles, aut Philosophia notitias vniuersales præberet, cunctis rebus communes, haud

certè

certè possemus, adiectâ nobis Dei reuelantis luce, ipsas vsurpare ad ea quæ naturam superant explicanda. Theologicis doctrinis eo pacto Philosophia prodest, quo auxiliares milites exercitibus; nimirum vt seruiant, non imperent. 1547.

14 Subsequuntur habitæ à Politicis obiurgationes; Quòd Canone vicesimo declaretur, iustum etiam obligari ad explenda Dei Ecclesiæque præcepta; at profanæ potestatis præcepta reticeantur. Vbi suam piam commentationem inducit Suauis, affirmans, id fieri Ecclesiasticorum arte, persuadere studentium, obsequium in profanis Principibus exhibendum, vt tantummodò pœna temporaria vitetur; at obedientiam ipsis Ecclesiasticis exhibitam, esse viam vnicam, quâ ad cælum ascenditur. Vellem equidem, vt ille protulisset huius doctrinæ, vel etiam deterioris auctores. Hi sunt in primis recentes hæretici Trinitarij, ^a Anabaptistæ, ac Lutherus ipse, qui cunctis terrenis Principibus auctoritatem abrogant obligandi quocumque modo fideles. Contrâ verò huiusmodi potestas saltem ad legitimum pœnarum vsum admittitur à cunctis Catholicis, tamquam Fidei dogma: & ad obligandum in conscientiæ foro affirmatur à Theologis ^b Romæ magis addictis, & magis probatis: opinio verò contraria nec excipitur ceu à censuris libera, neque nunc tradi permitteretur. Verumtamen quoniam eam habuerunt Ioannes Gerson, Cancellarius Parisiensis, & Iacobus Almainus, Parisiensis quoque Theologus; & in eam inclinarunt aliqui ex Iurisperitis, ceu Ludonicus Romanus, & Philippus Decius, scriptores Pontificiæ auctoritati infensi, Synodus, Catholicorum sententias haud assueta proscribere, nihil censuit de ea definiendum; neque profani Principes id postularunt. Huc accedebat, tametsi tutior sit doctrina, posse à profanis Principibus per suas leges subditorum conscientiam obstringi; adhuc tamen superesse aliam inter Doctores magis ancipitem controuersiam, An horum leges reipsâ hanc obligationem afferant; cum id multi negent, quippe existimantes, eam obligationem à Legislatoribus haud intendi, sed solùm eos velle metu pœnarum subditos coërceri. Ad quam interpretationem huiusmodi scriptores impellit vniuersalis regula: Sanctiones odiosas esse arctius intelligendas, ac benignius accipiendas. In hac itaque controuersia, cuius vtramque partem docti viri propugnabant, & in qua non de potestate, sed de voluntate certabatur, par non erat, vt quidquam Synodus constitueret.

15 Post hæc pluribus Suauis inuehitur in Decretum de reparanda disciplina, ac mansione Episcoporum suas apud Ecclesias, tamquam

^a Vide Practicum, an. 1520. & Bellarm. lib. 3. de Laticis cap. 2.

^b Vide Suarium de Leg. lib. 3. cap. 12.

4547.

quam in vanum ac infructuosum. Ego verò absque moroso disputationum tædio breui defensione vtar, quam me docuit Alexandri medicus, qui calumniæ, quòd ægroto Principi venenum in poculo dedisset, respondit, *Tua salus erit mihi pro defensione.* Intendatur animus in Ecclesiæ incrementa post illud Decretum, & post alia deinceps in ea re à Concilio confecta, spectatâ Episcoporum præstantiâ, & assiduitate mansionis in suis Sedibus: atque hinc arguatur, inutilisne fuerit hic Patrum labor, an maximè fructuosus.

Suis censuris alieno nomine personatis alias aduicit Suauis, qui-
bus noluit suum nomen fraudare: & quæstionem proponit, itatim
exortam inter Sotum & Catharinum, inde arguens, ne ipsis quid-
dem earum sanctionum auctoribus satis exploratum fuisse ipsarum
sententiam. Hac de re iam supra egimus, nec parè: iuuat tamen
vniuersale quoddam documentum apponere, non tam ad huius-
modi sophismata diluenda, quàm ad declarandum, cuiusmodi
Concilij definitionibus in re quacumque fides firma debeatur.
Cum verba Concilij clarè patent, articulus plenâ fide credendus
est, veramurque vel minimùm dubitare. Cum verò in vna par-
te, ac peculiari significatione ambigua sunt, sed tamen in altera
saltem parte, & in significatione generica clara sunt; cuiusmodi
vidimus ea esse, de quarum interpretatione Sotus & Cathari-
nus quæstionem inierant; tunc ex parte quâ clarescunt, articu-
lum constituunt, Diuinâ Fide plenè credendum: at quâ parte am-
bigua sunt, articulum per se quidem Fidei dogma conueniunt;
(quicumque enim scit, quænam exactè fuerit Synodi voluntas ac
intentio, debet absque vlla dubitatione credere, ac Fide Diuinâ,
illam etiam partem ambiguè significatam) non tamen secundum
eamdem partem est Fidei dogma respectu omnium, nisi sub hac
conditione, *vbi Synodus rem ita intellexerit.* Quisquis autem certâ
huiusmodi notitiâ caret, illi sanè haud satis proponitur articulus
tamquam Fidei dogma.

Interrogat ad hanc rem Suauis: Concilij nomen quidnam so-
nat? Tum varia responsa comminiscitur, & singula cauillis car-
pit. Stulta profectò interrogatio! Sonat idem, quod intelli-
gimus nomine *Senatus*, & vulgò nomine *Rota*, *Parlamenti*, *Dieta*: cum
inquiritur, quid illorum Decreta ac sententiæ sibi velint; hoc est,
intelligimus tantam illius communitatis partem, quanta satis sit
Decretis legitimè sancientis. Et vbi tanta pars non conuenerit
in vnam eandemque seu specie seu genere significationem,
tunc

Historia
Concilij Trid.
pars I.
STV
5.

tunc reipsâ definitio promulgata vim non habet; non solum ex accidente, & quia subditi pendent illius incerti, sed ex ipsa rei natura ac veritate: adeoque nulla posset assensio Fidei ex vi exterioris illius Decreti exerceri. Illud enim reuerà Decretum non esset, cum in vlla re pronuntianda minimè concordauerint ij, qui potestatem ad decernendum necessariam constituunt. Atque eadem natura congruit sententiis ab aliquo Iudicio coetu prolati, legibusque ab aliquo Senatu conditi. Euenire quidem potest, Senatum constari ex pluribus idiotis ciuibus, qui non plene quandoque percipiant vim alicuius legis, ipsorum nomine promulgatæ; sicut fortasse contingebat Romanorum plebiscitis: non tamen idcirco ea actio irrita est; quoniam ciues minùs docti velle solent legem latam secundum eam sententiam, quam habent vel delecti ad id homines, vel plerique suorum ciuium peritiores, seu pauci seu plurimi ij sint. Atque eodem facto, si quis Patrum in Concilio subtilius aliquid ex Theologicis haud intimè penetraret, verisimile pariter esset, eum voluisse in eo sequi doctrinam mentemque eorum qui ad Decreta digerenda selecti sunt, vel ceterorum Patrum doctrinâ præstantium.

- 18 Concludit censuram suam Suavis argumentatione, quâ ad aliam rem vsus est Catharinus, ad suam videlicet confirmandam sententiam de certa susceptæ gratiæ agnitione. Ac per eam argumentationem arbitratur se palàm facere, duo inter se sibi aduersantia à Concilio definita. Ratiocinationis robur in hac enuntiatione situm est: *Pugnant inter se, ab homine iustitiam voluntariè suscipi, & ab eodem ignorari, an illa sibi fuerit collata.* Hanc etiam rationem congestam à Catharino fuisse, quâ numerum, prout mos est, auget, fieretque verisimilius, noluisse Concilium ipsius opinionem damnare, mirum fanè non est. Id enim non modò causarum patronis, sed disciplinarum magistris vsitatum est, existimantibus, sub ferrea lorica, bombycino etiam thorace munimentum pectori adiungi: non tamen ita illum adhibent, vt ostendant sibi esse pro ferro bombycem. At quam excusationem mereatur Suavis, dum in aciem deducit, ceu suos Achilles, eas argumentationes, quæ reuerà Thrasones dixeris? Longè alia profectò sunt, affirmare, In Baptismo & Confessionis Sacramento iustitiam ab homine non accipi, qui eam suscipere minimè velit: & affirmare, Idcirco illum esse certum de iustitia reuerà suscepta; ad quod opus est certâ notitiâ de Ministri voluntate, aliisque necessariis conditionibus. Numquid in cunctis donationibus id non

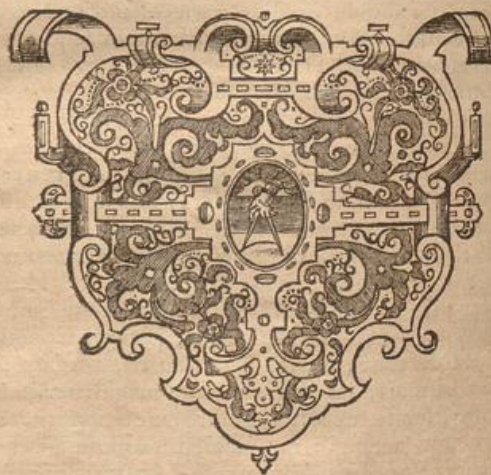
Kkkkk 3 liquet?

1547.

liquet? Quippe neque pariter donationes inter homines ratae habentur, nisi accedente donatarij acceptione: proinde huiusmodi argumentatio conficeret, à quocumque imperito rustico, cui quidquam donaretur, ut ea donatio firma persisteret, habendam esse notitiæ constantiam, Fidei parem, quæ certus fieret, eam actionem nullâ vitiari labe, sed esse plenè legitimam. Enimvero scite Aristoteles animorum affectus descripsit, cum ait, eos esse, quibus iudicia inficiuntur: mens enim, alioqui perspicax, qualis Suaviana, in rebus aded dilucidis haud hallucinata fuisset, nisi fumo excandescentis rabie animi obvoluta.

* Lib. 2.
Rhetor.

FINIS PRIMÆ PARTIS.

SYL.

Historia
Concilij Trid.
Part. I.
STV
5.